

РЕШЕНИЕ

№ 12755

гр. София, 24.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 3 състав, в
публично заседание на 26.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николинка Бузова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **2965** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалният кодекс /АПК/ вр. чл. 13, ал. 6 от Закона за социалното подпомагане /ЗСП/.

Образувано е по жалба на С. А. К., ЕГН [ЕГН], с посочен адрес за кореспонденция: [населено място],[жк], [жилищен адрес] както и алтернативно адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 9, срещу Заповед № ЗСП/Д-С-ЛЦ/48 от 08.02.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л., с която на основание чл. 8 във вр. чл. 27 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане /ППЗСП/ му е отказано предоставяне на еднократна помощ при инцидентни нужди по реда на чл. 16 от ППЗСП, потвърдена с Решение № 22-РД06-0037/27.02.2024 г. на директора на регионална дирекция „Социално подпомагане“ С.-град, с което е потвърдена Заповед № ЗСП/Д-С-ЛЦ/48 от 08.02.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л..

Жалбоподателят не споделя изводите на административния орган, въз основа на които е отказано отпускането на еднократна помощ при инцидентни нужди по чл. 16 от ППЗСП. Иска се отмяна на заповедта и решението, с което е потвърдена първоначално издадената заповед.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призван, се явява лично и пледира за уважаване на жалбата и за отмяна на заповедта и на решението. Твърди, че е

безработен и се нуждае от тази помощ.

Ответната страна - директорът на дирекция „Социално подпомагане“ - Л., редовно уведомен, се представлява от юрисконсулт Л., който оспорва жалбата и моли да се отхвърли. Моли да се потвърди Заповедта на директора на ДСП „Л., потвърдена с Решение на директора на РДСП- С.-град.

Административен съд – София град, като взе предвид доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази закона, намира за установено от фактическа страна следното:

С. А. К. е депозирал заявление-декларация за отпускане на еднократна помощ на основание чл. 16 от ППЗСП с вх. № ЗСП/Д-С-ЛЦ/48/24.01.2023 г. в дирекция „Социално подпомагане“ - Л. с мотив за исканата помощ – „От затвора. Безработен в борсата (за труда)“. В заявлението-декларация С. К. е декларирал, че е неженен, не съжителства с други лица, безработен и не притежават ЕР на ТЕЛК, както и че живее сам в съсобствено жилище и няма никакви доходи. Деклариран е нулев месечен доход, като единственото жилище, което е посочено като обитавано е отбелязано като съсобствено с уточнение-наследствено. Към заявлението-декларация е отбелязано, че е приложена справка от ЗОЗТ „К.“ при Затвора-С., в уверение, че е изтърпял присъда, като е постъпил в затвора на 21.02.2023 г. и е освободен на 28.12.2023 г..

По повод подаденото заявление на 02.02.2024 г. екип от социални работници – З. К. и Г. А. са посетили настоящия адрес на С. К. на [улица], ет.3, ап. 9 [населено място] и установили, че не живее на адреса. Установено е, че в жилището от 2013 г. живее семейство с двете си деца, което е информирало, че заплаща наем на С. К., чрез пълномощник в размер на 250 евро до пребиваването на г-н К. в затвора, както и че имат уговорена среща с него на 04.02.2024 г. за предоговаряне на условията по договора за наем и превеждането му по негова банкова сметка като собственик на апартамента. В социалния доклад доклад е посочено, че е невъзможно да се извърши социална анкета на настоящ адрес на С. К., тъй като той не живее на него и е направено предложение еднократната помощ по чл. 16 ППЗСП да бъде отказана.

Въз основа на изготвения социален доклад, със Заповед №ЗСП/Д-С-ЛЦ/48 от 08.02.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - Л. на С. А. К. е отказана еднократна помощ по чл. 16 от ППЗСП с мотив на основание чл. 8 от ППЗСП, че лицето не живее на посочения в заявлението-декларация настоящ адрес, както и във връзка с чл. 27 от ППЗСП- невъзможност за цялостно повеждане на социална анкета в дома на лицето.

Заповедта, предмет на настоящия съдебен контрол, е оспорена по административен ред, като е потвърдена с Решение № 22-РД06-0037/27.02.2024 г. на директора на Агенцията за социално подпомагане.

По повод подадени други заявления-декларации в ДСП-С., са направени съответните служебни справки и е изготвен социален доклад, в който са отразени всички констатирани обстоятелства. Не се спори по делото, а и от социалния доклад е видно, че К. е неженен, няма деца, с постоянен и настоящ адрес [населено място], [улица],

ет.3, ап. 9, като жилището е негова собственост. Родителите му са разведени. Майка му е с установена 80% т.н.р с диагноза: „Параноидна шизофрения и получава лична социална пенсия за инвалидност. Има сестра, която е неомъжена, с три деца, едно от които е с увреждане. Назначена е като личен асистент по Механизма за лична помощ на детето си. Съжителства на семейни начала с бащата на децата, който е работещ. Семейството на сестра му и майка му живеят в собствено тристайно жилище в[жк], [жилищен адрес]. К. не работи по трудов договор, няма извършени прехвърляния срещу заплащане или даряване на имоти през последните две години. Жалбоподателят е изтърпял наказанието „лишаване от свобода“ в Софийски затвор с начална дата 21.02.2013 г. и е освободен 28.12.2023 г., като фигурира в регистъра на Агенция по заетостта под № 336337/05.01.24 г. При подаване на предходни заявления-декларации в ДСП С., няма издадени административни актове, тъй като К. се е отказал лично от тях. При подаване на предходните заявления е бил уведомен, че ще бъде необходимо да промени настоящия си адрес, с този в когото реално живее, в конкретния случай - жилището на майка му. Вместо да актуализира данните, лицето е подало заявление по чл. 16 от ППЗСП в ДСП Л., където е регистриран. В следствие на това е потърсен по телефона, като в разговора е заявил, че не възнамерява да промени адресната си регистрация и че се отказва от подадените заявления. На 16.02.2024 г., след отправена покана от страна на ДСП С., К. е посетил приемната им, като писмено е заявил отказ от подадените заявления. На 22.02.2024 г. е извършено посещение на посочения от жалбоподателя адрес за кореспонденция, във връзка с депозираната от него жалба за отпускане на социални помощи от социални работници Г. С. и Ат. Ф., както и Д. И.-гл. социален работник в отдел ИОХУСУ при ДСП С.. Същият не е открит на адреса. Осъществен е контакт със сестра му, като по нейна информация след освобождаването му от затвора се е установил да пребивава при нея, тъй като е отдавал под наем и продължава и към момента на изготвяне на социалния доклад, собствения си жилищен имот на [улица]. Споделила, че взаимоотношенията по между им са се влошили, поради неговите агресивни прояви към съжителстващите лица, което е довело до постановяване на ограничителна заповед спрямо него. Същия ден К. посетил приемната на ДСП С., филиал Н.. Социалните работници му обяснили, че тъй като има собствено жилище, което отдава под наем и като такова е източник на доходи, което същият не отрекъл, то той не попада в графа „бездомен“ и негова воля е да си влезе във влъдения на собствения имот.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна, имаща право и интерес от обжалването. Разгледана по същество същата се явява основателна поради следните съображения:

Настоящата съдебна инстанция намира за необходимо да посочи, че доколкото настоящото производство е по реда на чл. 13, ал. 6 от ЗСП, която разпоредба предвижда, че когато директорът на регионалната дирекция "Социално подпомагане" не се е произнесъл по жалбата или я е отхвърлил – какъвто е настоящия случай, заповедта по ал. 2 може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като решението на административния съд е окончателно, то предмет на настоящото производство е първоначалния

административен акт-заповедта.

Със заявление-декларация вх. № ЗСП/Д-С-ЛЩ/48 от 24.01.2023 г., до директора на Дирекция „СП“ „Хладилника“, р-н Л., жалбоподателят е поискал да му бъде отпусната еднократна помощ по реда на чл. 16 от ППЗСП, като в заявлението е посочил настоящ адрес: [населено място], община „Л.“,[жк], [улица], ет. 3, ап. 9, телефон за връзка: [ЕГН]; 02/ 8986241.

За да постановят процесните решение и заповед, директорът на ДСП се е позовал на нормата на чл. 27 от ППЗСП – невъзможност за извършване на социална анкета. Към преписката по постановяване процесната заповед е приложен изготвен Социален доклад от Г. С. и Ат. Ф. – социални работници и Д. И.- гл. социален работник в отдел ИОХУСУ при ДСП С., видно от който при посещение на 02.02.2024 г. на посочения адрес на [улица], К. не е намерен там.

Видно от гореописаната информация, може да бъде направен извод, че процесната проверка от социалните работници, с цел провеждане на Социална анкета, е осъществена на адреса на г-н К. в [жк], [жилищен адрес] а не на посочения от него в Заявление-декларация адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 9. На посочения от него адрес проверката е извършена един единствен път – на 02.02.2024 г., когато не е бил открит.

Разпоредбата на чл. 11, ал. 1 от ЗСП предвижда, че социалните помощи са средства в пари и/или в натура, които допълват или заместват собствените доходи до основните жизнени потребности или задоволяват инцидентно възникнали потребности на подпомаганите лица и семейства. Съгласно чл. 12, ал. 1 и 2 от ЗСП социалните помощи са три вида - месечни, целеви и еднократни, и се отпускат след преценка на доходите на лицето или семейството, имущественото състояние, семейното положение, здравословното състояние, трудовата заетост, включването на децата в системата на предучилищното и училищното образование в случаите, когато същите подлежат на задължително предучилищно или училищно образование, възрастта и други констатирани обстоятелства. Разпоредбата на чл. 12, ал. 4 ЗСП предвижда, че условията и редът за отпускането, изплащането, изменянето, спирането, възобновяването и прекратяването на социалните помощи се уреждат с ППЗСП с изключение на целевите помощи за отопление, които се уреждат с наредба на министъра на труда и социалната политика.

Съгласно чл. 13, ал. 2 от ЗСП социалните помощи се отпускат след преценка на всички данни и обстоятелства, констатирани със социална анкета. Легално определение за понятието „социална анкета“ е дадено в разпоредбата на § 1, т. 11 от ДР на ЗСП. Според това определение "Социална анкета" е дейност по установяване наличието на условията за упражняване на правото на социални помощи, извършена от социални работници в Дирекция "Социално подпомагане", която се изразява в проверки в дома по настоящ адрес на лицето и/или семейството, в проучване на документацията и събиране на информация.

От това определение съдът формира извод, че социалната анкета е дейност, чиято цел

е да установи наличието или липсата на основание за предоставяне на исканата социална помощ, като проверката в дома на лицето е само един от способите за събиране на информацията, която е релевантна за преценката по направеното искане за отпускане на социална помощ. За целите на провеждането на социалната анкета, социалният работник, наред с посещението в дома на лицето, следва да събере информация за фактите и обстоятелствата, които според правните норми, приложими за съответния вид социална помощ, имат значение за отпускането ѝ, както и да проучи необходимата в тази връзка документация.

В този смисъл настоящия съдебен състав намира, че посещението на дома на лицето е само един от способите за събиране на информация при преценката за наличието или липсата на основания за отпускане на социална помощ, а ненамирането на лицето на посочения настоящ адрес не представлява самостоятелно основание за отказ за отпускане на помощта.

Изискването за провеждане на социалната анкета по настоящ адрес на лицето е предвидено в разпоредби от подзаконов нормативен акт - чл. 8 и чл. 27, ал. 3 от ППЗСП.

Съгласно чл. 8 ППЗСП социалните помощи се отпускат на лица и семейства по настоящ адрес, на който се извършва и социалната анкета, а съгласно чл. 27, ал. 3, т. 1 ППЗСП социалната анкета включва проверки в дома на лицето и/или семейството по настоящ адрес.

Съгласно следващите алинеи на чл. 27 ППЗСП е указан редът за извършването на социалната анкета, който в случая не се установи от наличните доказателства по делото да е спазен, а именно в случай че поради отсъствие на лицето или семейството проверката не може да бъде извършена в дома /при направеното единствено посещение от социални работници на [улица] [населено място] К. ваистина не е бил установен/, но социалният работник е следвало да остави уведомление по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, в което се определя 3-дневен срок на лицето да се яви в дирекция "Социално подпомагане" за справка, за което по делото няма информация. Не се установи от ответната страна, че в срока по ал. 5 на чл. 27 ППЗСП лицето дали се е явило в съответната служба и че ако не се е явило, то е следвало да се направи повторно посещение в дома и ако лицето или семейството отново не може да бъде намерено, се оставя второ уведомление с указан 3-дневен срок за явяване в дирекция "Социално подпомагане". И едва тогава, ако в срока по чл. 27, ал. 6 ППЗСП лицето не се яви за справка в дирекция "Социално подпомагане", социалният работник отразява в социалния доклад всички установени факти и обстоятелства по ал. 3, т. 2 и 3 и прави мотивирано предложение за отказ поради невъзможност за цялостно извършване на социална анкета.

Оспорената заповед е несъответна и на целта на ЗСП - за осигуряване на социално подпомагане на българските граждани, семейства и съжителстващи лица, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с

помощта на задължените по закон да ги издържат лица да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности. Изпълнението на тази цел при постановяването на актове по ЗСП изисква във всеки конкретен случай да се извършва обективна оценка и преценка на всички релевантни факти и обстоятелства, от значение за правата на лицата, заявили нужда от социално подпомагане, а не формално да се прилагат хипотезите при които е възможно да бъде отказано подпомагане.

От своя страна, нормата на чл. 16 от ППЗСП предвижда, че еднократна помощ, веднъж годишно се отпуска за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности на лицата и семействата. Съдържанието на разпоредбата установява, че помощта се отпуска за задоволяване на потребности, които са възникнали неочаквано, внезапно, инцидентно - в резултат на непредвидими обстоятелства и в отклонение от обичайния начин на живот на лицето, излизащи извън рамките на обичайните му разходи. Тази социална помощ е само правна възможност, като предпоставките за нейното упражняване следва да се установят от заявителя по преписката.

Следва да се отбележи, че по отношение на термина „друга жизненоважна потребност“ следва да се съобрази разпоредбата на §1, т.1 от ДР на ЗСП, която дава параметрите на понятието „основни жизнени потребности“, от което следва и извода, че другите жизненоважни потребности не са свързани с осигуряването на достатъчно храна, облекло и жилище, а преди всичко със случай аналогични на процесния - инцидентно възникнала потребност. Като не е подсумирал така събраните в хода на административното производство факти под съдържанието на правната норма, административният орган е допуснал нарушение, което следва да се отстрани след отмяна от съда на оспорения акт и повторно произнасяне по искането.

Редът за установяване посочените обстоятелства е регламентиран и в разпоредбите на чл. 26 и чл. 27 от ППЗСП, като се предвижда освен подаването на заявление-декларация, придружено с документи удостоверяващи наличието на брутни доходи, на базата на което и в 20-дневен срок от подаване заявлението следва да бъде извършена социална анкета за установяване на факти и обстоятелства, които имат отношение в конкретния случай към правото на подпомагане на заявителя. Социалната анкета, видно от текста на чл. 27 ал. 3 от ППЗСП се изразява в проверка в дома на лицето и/или семейството по настоящ адрес, проучване и анализиране на документи и събиране на информация. В тази връзка в доклада е посочено, че мотивите за исканата помощ са неоснователни, тъй като молителят не живее на адреса и същите не обосновават инцидентния характер на потребността.

В конкретният казус, видно от оспорената заповед, приложените към нея документи /социален доклад/, както и решението на горестоящият административен орган е прието, че установеното обстоятелство – лицето не живее на посоченият в заявлението адрес води до невъзможност за извършване на социална анкета, което от своя страна е основание за постановяване на отказ.

Така изведената конструкция настоящият състав намира за порочна и

незаконосъобразна, защото:

На първо място, посещаването на адрес е задължителен елемент от социалната анкета, като видно от преписката посещение е осъществено. Фактичката констатация, обективизирана в социалният доклад, че на посоченият адрес лицето не е намерено, означава, че проверка е извършена. В тази връзка и с оглед горесцитирания от съда ред изводът, че е налице невъзможност да се извърши анкета, при това – без да са положени усилия се явява необоснован и незаконосъобразен, а нормата на чл. 27 ал. 7 от ППЗСП е неправилно приложена.

На второ място – невъзможността да бъде извършена проверка по посоченият адрес на лицето не представлява основание за отказ от предоставяне на социална помощ. Фактът, че лицето е посочило адрес на който не живее обуславя извода за липса на редовно подадено заявление. Текстът на чл. 26 ал. 8 от ППЗСП регламентира недвусмислено, че в случаите, когато е прието заявление-декларация с нередовни или липсващи документи, на лицето се дава 14-дневен срок за отстраняване на допуснатите нередовности или за представяне на липсващите документи.

Видно от нормите на чл. 26, ал. 8 и чл. 27, ал. 3 и следващите ППЗСП административният орган не просто разполага с тази възможност, а той е длъжен да я реализира, за да проведе законосъобразно административното производство. Фактът, че социалните органи не са положили никакво старание относно изясняване на посоченото обстоятелство, а то именно е релевантно за извода – невъзможност за извършване на социална анкета, обуславя и настоящият съдебен извод за допуснато нарушение на чл. 35 АПК.

Успоредно с това, следва да се отбележи още, че лицето е посочило като обстоятелства, обосноваващи инцидентно възникналата потребност – основание за претендиране на еднократна социална помощ, фактът, че е без работа, вследствие на което се е регистрирал в Агенцията по заетостта в регистъра на търсещите работа (№ 336337/05.01.2024 г.), тоест веднага след като е изтърпял наказанието си „лишаване от свобода“ в Софийски затвор с начална дата 21.02.2013 г. и съответно освободен на 28.12.2023 г., К. е положил нужните усилия, за да подобри финансовото си и социално положение.

Следва категорично да се приеме, че едва при установена пълна невъзможност за установяване състоянието на лицето, /която може да се презюмира само на базата на реално положени усилия от органите на социалното подпомагане/, може да бъде постановен отказ за предоставяне на исканата помощ.

С оглед всичко гореизложено, следва да се приеме, че като не е положил необходимите усилия, за да извърши социална анкета на лицето при еднократното посещение на настоящ адрес, в т.ч. и чрез способа по чл. 26, ал. 6 и 8 от ППЗСП, директорът на дирекция „Социално подпомагане“ е допуснал съществено нарушение на производствените правила.

Поради това оспореният акт следва да се отмени, а преписката да се върне на

директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л. за ново произнасяне.

С оглед изложеното и на основание чл. 172 ал. 2 предл. второ от АПК вр. чл.13 ал.6 от Закона за социалното подпомагане, Административен съд София-град,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСП/Д-С-ЛЦ/48 от 08.02.2024 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л., потвърдена с Решение № 22-РД06-0037/28.02.2024 г. на директора на регионална дирекция „Социално подпомагане“ С.-град.

ИЗПРАЩА преписката по заявление-декларация вх. № ЗСП/Д-С-ЛЦ/48 от 24.01.2024 г. на С. А. К., ЕГН [ЕГН] ,на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л. за ново произнасяне при спазване на указанията, дадени с мотивите на настоящото решение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 13, ал. 6 от ЗСП.

СЪДИЯ: